

Naročnina: doma na skil-pni naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din. Z M. Listom, M. Ogracekom i kalendarom letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVIN

SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črensov-
Slov. Krajina.

Oglasi se
više vsaka reč 1 D. 50 p.
i oglasna taksa posebi.
Popust po dogovori.

Vam, bratje i sestre v tujini.

Prijateljska reč.

Predragi bratje i sestre v tujini, dnešnja nedela je Vaša, je posvečena Vam i zato se zove tudi *izseljeniška nedela*. Dnes smo stopili v novo cerkveno leto. Kak nekaj lepoga je to, da Vaša draga domovina že na prvi den novoga cerkvenoga leta obrne svoj pogled k Vam, ki ste jo s težkim srcem zapuščali, k Vam, ki za njeno lepšo prišestnost telko trpite, k Vam, ki vno-go i prevnogokrat živite v velkoj zapuščenosti i v nevarnosti za svoje telovno, a šče bole duševno življenje.

Vnogo Vas je v tujini i živite v najrazličnejših krajih sveta: v Ameriki, Severnoj i Jüžnoj, v Franciji Vas je okoli 4.000 pa tudi v našoj državi ste v mnogih krajih, v Zagrebi, Osijeku, Beogradu, Niši itd. Največ Vas je v Franciji. Ka je bila prle Amerika i Nemčija za naše lüdi — to je zdaj Francija.

Izseljeništvno naše krajine je čisto nekaj svojevrstnoga i je v vno-gočem inaiše od izseljeništvta ostale Slove-nije. Tej živijo v *veških skupinah*, več jih prebivle v istom kraju, so kraji v Franciji, Holandiji i Nemčiji, kde jih prebivle v istom kraju, so kraji včasih na jezere. Zato je med njimi *veška skupnost*, lahko dobijo svojega izselje-niškoga duhovnika i za njüvo deco izseljeniškoga vučitelja i tak se ležej za nje skrb, da ne zaidejo v verskom i narodnom pogledi. *Naši* izseljenci pa živijo *raztepeno*; eden tü, drugi tam i malogde jih žive do 10 vküper v istom kraju i zato je tudi skrb za nje žmet-nejša, otežkočena. V Franciji na priliko živite *raztepeni* skoro po celoj državi. Če bi živeli vsi v istom kraju, kelko ležej bi domovina za Vas skrbela i ležej bi se moglo dobiti za Vas iz-seljeniškoga duhovnika. — *Drüga velka razlika* pa je ta, da pri ostalih slo-venskih izseljencih prebivle *cela dru-žina* v tujini: mož i žena z decov (na pr. v Holandiji, Belgiji i Nemčiji), a pri našem izseljeništvu je inaiči. Mož žive v Franciji, a žena z decov doma ali pa žena odide i ostane mož doma. Kakše žalostne posledice to prevno-gokrat rodi, to si lahko vsakši misli. Drüžina je raztrgana, vzgajanje dece je otežkočeno i zakonska zvestoba med možom i ženov je vno-gokrat v velkoj nevarnosti, če šče ne pride kaj hüjšega. Kak žalostne stvari se večkrat dogodijo.

Iz povedanoga je jasno razvidno, da je izseljeniško pitanje Slovenske krajine nekaj svojevrstnoga i zato tudi dosta *bole žmetnoga*, kak v ostaloj Sloveniji. Pa šče nekaj drugoga je. Z naše krajine jih ide v tujino vno-go *neoženjenih*, zadnja leta predvsem *dekle* (v Francijo i v razne kraje naše države slüžit). Živijo med čisto tujimi lüdm, ki so nej vsikdar najbolši i morajo meti zaistinsko *trdno vero*, da ne za-idejo na slaba pota.

Vse to kaže, da je izseljeništvno Slovenske krajine zaistino za vse nas važno a težko pitanje. Pa zakaj od toga ravno dnes pišemo? Zato, da mi vsi, ki smo doma, do dobra spozna-mo, v kakših razmerah živijo naši dragi v tujini i tudi do dna spoznamo, zakaj smo mi *doma dužni po düšnoj vesti* včiniti vse, ka je v našoj moči, da jih občuvamo na pravoj poti i naj bo zato denešnja izseljeniška nedela zaistinsko *začetek našega skupnoga dela, dela celoga domačega kraja za naše izseljence*. Delo za naše izseljence je tak važno, tak velko, da moramo vsi se brigati za nje. Če samo to spo-znamo na denešnja nedelo, smo že z njov dosta dosegnoli. A k tomi spo-znanji pa naj sledi *delo*.

Pišemo pa tudi zato od toga svojevrstnoga našega prekmurskoga izseljeništvta, da tudi Vi, predragi bratje

Pozdrav našega lavantinskega knezoškofa izseljencem.

Dragi izseljenci!

V kratkem bomo zopet, kakor že nekaj let sem, obhajali izseljensko nedeljo. Ta nedelja Vam je gotovo v veliko veselje in tolažbo, saj smo jo ustanovili radi tega, da na Vas ne po-zabimo. Zavedamo se namreč, da ima domovina velike dolžnosti do svojih otrok, ki so jo zapustili in se podali v širni svet, služiti si vsakdanji kruh. Bodite mi tedaj, dragi izseljenci in rojaki širom sveta, ob letošnji izse-ljenski nedelji prizrčno pozdravljeni!

Lansko leto sem imel priliko, nekoliko bolj natanko spoznati živ-ljenje in trpljenje, veselje in žalost naših delavcev v Nemčiji, Holandiji in Belgiji; res je, da jim gredo tamošnje oblasti na roko, tudi domovina jim pošilja učitelje in duhovnike, da ne pozabijo svojega materinskega jezika in svoje vere; poleg tega je še mnogo drugih vezi, ki jih držijo, da se v tujini ne izgubijo. A kljub temu je kruh, ki jim ga reže nova domovina, grenek, po-sebno še v sedanjih gospodarski sti-ski, ko našim ljudem poleg vsega dru-gega neprestano grozi redukcija, iz-guba dela. Kakor zgoraj, tako je go-tovo povsod, kjer se nahajajo naši rojaki.

Radi tega Vas, dragi rojaki, pro-sim: vztrajajte, zaupajte v boljše čase,

Naš ban svojim izseljencem za izseljeniško nedelo.

Našim slovenskim izseljencem!

Nas Slovencev je malo. Gotovo je naš slovenski narod med kultur-nimi narodi sveta eden najmanjših. V naši državi — kraljevini Jugoslaviji — nas je komaj dober milijon, toda so-razmerno ogromno je število naših izseljencev; po vseh delih sveta jih je razkropljenih okrog 350.000. Pomanj-kanje dobro organizirane industrije, ki naj bi zaposlila vse naše delavo-ljne ljudi, je glavni vzrok, da je zlasti v prejšnjih letih šlo toliko najboljših naših delovnih moči v tujino — s tre-buhom za kruhom.

Izguba 350.000 ljudi za tako mal narod, kakor je naš, bi bila pretežka. Mogoče se nismo doslej dovolj zave-dali, kolike važnosti je za naš mali narod, da ohranimo svojemu narodu to ogromno število svojih rojakov, ki

Bratje in sestre, pozdravi!

Ko bi peruti imel,
rad k Vam bi pohitel
in čez širne vse daljave
prinesel Vam pozdrave.

Prinesel bi pozdrave nje,
ki zanjo srca Vam goré,
ki ljubite jo iz tujine:
pozdrave domovine . . .

Draga sestra, ljubi brat,
z vsem bi srcem rad,
da bi vsi se danes zbrali,
roke v ljubezni si podali!

predvsem pa pričakujte v trdni veri pomoči in varstva od neskončno do-brega nebeškega Očeta. Živite lepo krščansko, da boste drugim v zgled in domovini v ponos. Varujte se vsega, kar bi Vas moglo časnó in večno po-gubiti. Bral sem in razum mi pravi, da je takó, da se mora vsak človek, zlasti vsak izseljenec, varovati kakor strupa tehle pet reči: pijančevanja, nečistega življenja, brezbožnosti, slabe družbe in slabega časopisa. Dragi rojaki! Tudi Vi se tega varujte, če ho-čete, da boste srečni Vi in Vaše družine.

Še nekaj imam na srcu. Letos smo obhajali v Ljubljani veličastni eharistični kongres, ki ste se ga tudi Vi v tako lepem številu udeležili. S tem ste pokazali, da imate globoko vero v Najsvetejši Zakrament, in prav je tako. Naj bo Gospod Jezus v sve-tem obhajilu vsakdanji kruh Vašim dušam, naj bo vez medsebojne edi-nosti med Vami in nami, da drug drugega ne bomo pozabili, da drug drugemu ne bomo delali žalosti, tem-več veselje. Marija Pomagaj, zaščit-nica ljubljanskega kongresa, pa naj bo naša in Vaša Pomočnica!

V Mariboru, 8. nov. 1935.

† Ivan Jožef Tomažič,
škof in apostolski administrator.

jih je pomanjkanje zaslüžka in volja do ustvarjajočega dela gnala v tuji svet. Moja srčna želja je, da bi bilo v bodoče boljše!

Pa tudi Vi, slovenski izseljenci, ki Vas je razkropila usoda po vseh delih naše zemlje, se morate zavedati, da ste kri in meso našega sloven-skega naroda! Naša lepa, a siromašna domovina, Vam ni mogla dati dovolj kruha, toda mar hočete zavreči svojo mater in ji odreči svojo ljubezen in svojo zvestobo radi tega, ker je siro-mašna? Kjerkoli služite svoj kruh, ohranite svoji domovini ljubezen in zvestobo!

V imenu Vaših rojakov v Drav-ski banovini — kraljevine Jugoslavije Vam pošiljam vsem prizrčne pozdrave.

Dr. Marko Natlačen,
ban Dravske banovine.

Da spet bi zrl si v oči,
povedali med sabo si boli,
ki vsem tujina nam zadaja,
ko kruto nas tako razdvaja.

Toda, to mogoče ni . . .
Četudi srce hrepeni,
da bi sešli se veseli,
da bi skoraj se objeli!

Bratje, sestre, v duhu vsaj
vsi združimo se zdaj!
Bratje, sestre, Vam pozdrav,
preko širnih vseh daljav! P-a.

i sestre v tujini, spoznate, v kakših raz-merah živite i da zato tudi Vi od svoje strani včinite vse, ka bo v vašoj moči, da bo tak rodilo to naše izseljeništvno kak najmenje slabih sadov, slabih po-sledic. Vsi skrbimo za to. — Mi i Vi, da ostanete vsikdar verni, dobri i po-šteni sinovi i hčere naše krajine tudi v tujini. Kak se to dosegne? Ne spoza-bite se nikdar na Boga, ostanite njemi verni, v molitvaj iščite tolažbe i moči i pogosto prejemaite kruh močnih — sv. obhajilo, — da boste mogli ostati čisti na düši tudi v tujini. I ednoga šče ne pozabite — to je — ostanite vsikdar v stikih z domovinov. Vez med Vami i domačov farov, kde ste bili krščeni i

sie postanoli bratje i sestre Kristušovi i dece Boga samoga, naj se nikdar ne pretрга. *Pisma, lepa i prizrčna pa do-ber krščanski domači tisk — to dvoje bo tudi v velkoj meri skrbelo, da se bodo vezi med Vami i domačim krajom krepile, postajale močnejše*. Tomi na-meni naj služü tudi vsakoletna izselje-niška duhovnika, dokeč se razmere v tom pogledi ne spremenijo.

Dnešnja nedelo pa preživite vsi v zavesti, v misli, da Vaš dragi domači kraj dnes moli za Vas vse, mladino, može i žene, da bi živeli lepo krščan-sko življenje, da bi bili drugim v zgled i domovini v ponos, kak Vam to tak lepo naš prevz. škof v svojem pozdravi

Naši delavci, naša bolečina.

Naša Cerkev, štera po pravici nosi ime, da je katoliška, da je za vse narode sveta, za vse stanove, za vse čase ustanovljena, se v dobi cerkvenoga leta stalno spominja i briga za vse človeške nevole i težave na tom sveti, se trüdi, da bi lüdem tudi v telovnom pogledi pomagala, da bi na te način meli več prilike skr-beti tudi za svojo düšo. Tak je Cerkev posvetila edno nedelo v cerkvenom leti tudi našemi delavstvi, štero mora zavolo slüža zapüstiti domačo hišo, svoje stariše, sestre, brate, svojo ženo ali moža i svojo deco. Bridko i teško je slüžiti kruh doma, gde nas je pre-več na našoj ne ravno preveč rodo-vitnoj zemlici, ešče bole bridko i ža-lostno je pa, gda si slüžimo svoj kruh daleč v tujini, kam moramo nositi svoje zdrave, delavne roke, domov pa prinesemo dostokrat betežno telo i betežno düšo i tak malo zaslüžka, da nas je skoro sram to povedati pred drugimi.

Zvečkšega so naši delavci polski delavci, šteri so zaposleni po našoj državi ali v Franciji po velikih imanjaj od ranoga sprotoletja do kesne jeseni ali do zime, dokeč se pov po polaj ne spravi. Takzvanih strokovnih de-lavcov, to je različnih meštrov i zvü-čenih delavcov za kakša posebna, ne polska dela, ravnotak tudi rüdarov pa zidarov, mamó mi bole malo. Polskih delavcov pa mamó na razpolago v našoj krajini nad desetjezero. Te de-lavce imenüjemo kratko tudi sezonske delavce, zato ka so zaposleni samo te, gda je sezona ali najprimernejši čas za polsko delo, to je od sprotoletja, do jeseni, v zimi so pa brez dela.

Naši delavci po sveti vno-go trpijo i za svoje trpljenje vse premalo zaslü-žijo. V naših Novinaj smo vsa leta neštetokrat povzdignoli glas za pra-vice naših delavcov i smo je očuvali vno-gih krivic, ar je bilo i je ešče zdaj v istini jako malo lüdi, šteri bi meli za naše siromaško delavstvo dobro srce i odpreto roko. Mi smo povedali, da je naše delavstvo na našo krajino krvaveča rana, da naši delavci ne ho-dijo v tujino mogoče zavolo lepšega življenja, nego iz nevole, zato ka nam naša domača zemla ne da zadosta krüha i zadosta drugih vsakdanešnjih potrebščin za življenje. Povedali smo, da je naše delavstvo, raztepeno po sveti silno zapuščeno i brez vsakše obrambe zročeno v roke raznim la-komnikom, šteri si iz žülov našega delavstva delajo bogastvo njim pa od itak že premaloga slüža vkrej trgajo. Prosili smo, naj se našemi delavstvi preskrbi dühovno vodstvo i da prilika, da lahko spunjavajo svoje verske dü-žnosti. Vno-go naših mladih lüdi je na sezonskom deli zgübiló poštenost pa zdravje, vno-go naših mladih lüdi je dobivalo vso svojo vzgojo, ne doma, nego v tujini, med najbolje žalostnimi

želejo i da ne bi gozabili, da ste krv i meso našega slov. naroda i da zato svojoj domovini ne odpovete svojo lü-bezen i svojo zvestobo", kak Vam piše naš ban. Domači kraj pa bo dnes po-sebno molo tudi za vse tiste, ki so v tom premoičem cerkvenom leti mrlü v tujini, nešterni jako žalostne smrti. Goreče bomo molili, da ne bi bila tujina tudi grob Vašim düšam, življenji Vaših düš.

Predragi bratje i sestre v tujini — bodimo si zaistinsko bratje i sestre v Kristušü — i Vam i nam ba živ-lenje ležejše, lepše, srečnejše!

Bog z Vami!

prilikami. Vse to lahko nam z leti ogromno narodno, moralno i versko škodo povzroči, ar so celi naši rodovi deležni slabe vzgoje. Dostokrat se nam je posrečilo, da smo dosegli kaj za naše delavstvo, dosta i predostokrat smo pa glühim vüham gučali i na trda srca klonkali.

Pa tüdi v naprej ne henjamo boriti se za pravice i potrebščine našega delavstva. Naši delavci znajo, ka so njim Novine, to je istinsko lübeče srce. Tühinci so nam tühinci tüdi po srci i lubezni. Dostokrat smo ne najšli razmevanja ravno tam, gde bi morali naj eč podpore dobiti za naše delavstvo. Poleg pisanja v Novinaj smo napravili tüdi na drugi način nešteto prošelj, protestov i opominov za naše delavstvo, za ka vse smo nigrdar ne iskali plačila ali časti. Delali smo za božo čast i za dobro našega delavstva, zato je naše delavstvo tüdi tak vdano i zvesto okoli nas i okoli naših Novin. Zdaj to nedelo, gda se Cerkev spominja našega delavstva, se pa obrnemo vsi, vsa naša krajina k dobromi Bogi, naj On čuva nas, naše delavce v tujini, njihove domače doma, da nam bo dober Bog smileni i pomagao tam, gde nam drugi neščejo ali nemrejo pomagati. Takša naj bo zdaj ta nedela.

NEDELA.

Prva nedela v Adventi.

Evangelium sv. Lúkača XXI.

Vu onom vremeni: Pravo je Jezuš Vučenikom svojim: Bodo znamenja vu sunci i meseci i zvezdaj, i na zemli mantranje narodov od morskoga sümlenja i valov: gda lü-dje sehnoli bodo od strahu i čakanja onih, štera pridejo na ves svet. Ar jakosti Nebeske bodo se gibale: I teda bodo vidili Sina Clovečega pridečega vu oblaki z velikoy zmožnostov, i dikov. Gda se pa eta začnejo goditi, preglednite i prizdignite glave vaše: ar se približava odküpljenje vaše. I pravo je njim spodobnost: gledajte figovo drevo, i vse drevje: gda spüščava že z sebe sad, znate, ka je bliži leto. Tak i vi, gda te vidili eta se goditi, znajte, ka je bliži kralstvo Bože. Zaištino velim vam, ka ne prejde narod, dokeč eta vsa ne bodo včinjena. Neba i zemla prejde, reči pa moje ne prejdejo.

*

„Pripravite pot Gospodovo“ (Jan. 1, 23.)

Z dnešnjov nedelov začne adventni čas. Advent je latinska reč i pomeni prihod. Ves te čas se bomo spominjali prihoda našega Gospoda Jezüsa Kristüsa na zemlo. Pa ne samo spominjali, nego pripravljali se bomo v svojem srci, da ga dostojno sprejmemo v svetom obhajili.

Gda koga pričaküjemo, te se na njegov prihod tüdi pripravlamo. Koliko imenitnejši je tisti, ki ma priti, toliko skrbnejša je naša priprava. Kak nad vse skrbna zato mora biti priprava na sprejem Jezüsa Kristüsa našega Gospoda, krala nebes i zemle! Pripravite pot Gospodovo! nam pravi glas vpijočega v püščavi.

Znano je, ka so občinske ceste najslabše. Čiravno bi radi meli dobre poti, se denok skoro vsi branijo iti popravlat. Izgovorov je vse puno. Eden pravi, ka je ne takša sila, ka se ešče lahko vozi, drugi pravi, ka zdaj nema časa, tretji, ka naj začnejo ovi drugi, te že pride on tüdi, štrti zaklene dveri pred občinskim slugom ali se zlaže, ka je ne čüo bobna.

Ista težava je s pripravov Gospodove poti. Ali ne čüje skrbna žena svojega moža, gda ga nagovarja za spoved, ravnotak se izgovarjati? Ali ne dobi dobra, pobožna mati, gda sili k spovedi svoje zaletene sine, svoje posvetne hčere, ravno takše odgovore?

Gda se odločijo za popravlanje poti, se najprle dogovorijo, gde začnoti. Tüdi mi popravljalcü Gospodove poti se moremo najprle pitati, gde naj začnemo.

Začeti moremo tam, gde je potrebna poprave, da bomo tak mogli po njoj mi do Gospoda i Gospod do nas. To pot smo nastopili v zakramenti sv. krsta. Jeli smo pa hodili dozda zmerom po tej poti? To je zdaj prvo naše pitanje. Razsipni sin je hodo dugo časa po poti svojega oče, kesnej jo pa zapüsto pa si zbrao grešno pot. Itak je dostokrat mislo na svojega dobrega očo i nazadnje se odpravo nazaj proti domi, čiravno njemi je bilo žmetno. Tak se moremo mi zamisliti pa se pitati, gde smo.

Novi ravnateo sobočke gimnazije.

Posebno nas je razvéselo glas, da je za novoga ravnatela naše gimnazije imenüvani g. Rudolf Pregelj, do zdaj profesor na učiteljskoj šoli v Maribori. Gospoda ravnatela najmre poznamo kak profesora i začasnoga ravnatela naše gimnazije v šol. l. 1921—22 do 1924. V tom žmetnom začetnom življenji naše gimnazije je g. ravnateo nad vse dobro vodo to šolo. Lübilo ga je dijaštvo, lübili so ga starišje i vsi, ki so ga poznali. G. Pregelj je bio prijazen z vsemi, mladini pa je bio istinski vzgojiteo, kakših je malo bilo v Soboti. V javnom življenji je nindri ne silo naprej, bio je tihi delavec, kakši so potrebni v našoj krajini. Po-

znali smo ga kak istinskoga možá: poštenoga, odločnoga i dobroga. Vzľubo je našo krajino, záto znamo, da bodo razmere na našoj gimnaziji pod njegovim vodstvom najlepše, na hasek naše mladine i vse Slovenske krajine. Vsi, stariši i drugi, ki njim je na srci dobra vzgoja naše mladine, naj njemi pri žmetnom deli pomagajo. Ravnateo sobočke gimnazije ima najžmetnejše delo. G. ravnateli Preglji čestitamo k imenüvanju, srčno ga pozdravlamo i njemi želeimo, naj bo on prvi ravnateo popune državne gimnazije v Soboti! Čestitamo tüdi našoj mladini i vsoj Slovenskoj krajini, da je dobila na to važno mesto takšega možá!

Slika nam kaže našega bana Dr. MARKA NATLAČENA. Preminoči teden je obiskao našo krajino. Meli smo ga priliko videti i pozdraviti. Tüdi smo meli priliko spoznati njegovo zaistino dobro srce, ki skrbi pred vsem za siromake. Gdekoli so ga prosili v kakše dobre namene, vseširoj je odpro svoj daroviten žep. Ovači je pa g. ban odneseo od nas najlepše vtise. Nad vse so se njemi dopadnoli prisrčni sprejemi, ki so bili pravi odsev naših dobrih src. Počüto se je domačega, kak brat med brati. Čüdo se je, da ga naše dobro a siromaško lüdstvo ne bole nadlegüvalo s prošnjami. Pa mi svoje prošnje predamo ob drugoj priliki, ob takšoj pa sprejmemo predstavnika oblasti kak se šika.

Katoliško prosvetno društvo v Beltincih

izseljenčem domače fare.

Bratje in sestre!
Blizu je advent, čas hrepenenja in pričakovanja.

Sveta Cerkev nas opominja, da se v tem času, na prvo adventno nedeljo spomnimo Vas, ki ste šli v daljne kraje, v tujino, ker Vam je bilo v domovini težko živeti in ker upate, da si s tem priborite boljše življenje, da morda rešite domačijo, ki je na tem, da propade. Zavoljo težkih razmer doma ste bili prisiljeni oditi v hladno tujino.

Glas svete Cerkve, da se spomnimo Vas, se odziva v naših dušah. Lepa in velika je naša beltinska fara in mi vsi, ki se iz cele fare zbiramo v našem Prosvetnem društvu, se z vsemi farniki, tüdi z Vami, ki ste daleč, čutimo eno. Združeni smo po naši farni cerkvi sv. Ladislava, združeni po krstnem kamnu, kjer smo vsi dobili nadnaravno življenje in združeni po velikem oltarju, kjer se vsak dan daruje Kristusova daritev.

Pa čutimo tüdi, da Vas ni doma, da ste nam živi vzeti iz naše farne skpnosti.

Zato posvetimo prvo adventno nepeljo (1. dec.) Vam, pišemo Vam, da se združite takrat z nami in višek posvečenja bo sv. maša ob 10. uri, ki jo hočemo dati za Vas darovati. Takrat naj Vaš duh zapusti tujino in se preseli v domačo cerkev: na velikem oltarju bo povzdigovanje, Kristus se bo daroval za Vas. Pojdite morda k sv. maši, spovedi in sv. obhajilu, kateri morete in molite, kakor bi bili v domači farni cerkvi, molite, kakor bomo tüdi mi za Vas, da se srečno, polni zdravja vrnete v domovino, k

Odkritosrčno si moremo izpitati dušnovest. Ona nam pove po pravici, če smo na dobroj poti ali ne. Ona glasno opomina tiste, ki mislijo, da je lepše živeti po svojem grešnom poželenji, kak po božih zapovedaj. Ona vsakšemi pravi, ka je Jezuš pot, istina i življenje. Tüdi zna ona lepo dokazati, da je Gospodov jarem sladek, da je njegovo breme lahko. Poslüšajmo te glas svoje dušnevesti, pa nikdar ne zaidemo na krivo pot.

svojim starišem, bratom in sestram, mlad mož k svoji ženi in otrokom, mlada žena k svojemu možu v neomajni zvestobi in v veliki ljubezni.

Adventni čas, čas hrepenenja, je Vaš čas bivanja v tujini. Dokler hrepenite po domovini, pa da se Vam godi dobro ali slabo, ste naši. In Vas prosimo, da ostanete naši! Iz naše slovenske krvi ste zrasli in tujina nima pravice do Vas, vsaj dokler ste zvesti svojemu rodu, svojim krščanskim načelom. In domovina Vas hoče take nazaj, kakršni ste odšli: zdrave in nepokvarjene!

Prosimo Vas, ohranite zvezo z domovino, z rodno hišo in domačim krajem. Da Vam bo to lažje, si morda naročite Novine ali Marijin List, če še nimate, saj Vam vsaka številka priklüče v spomin domovino.

Ali ne čütite tolažbe in veselja, kadar dobite pozdrave od doma? Mi vsi Vas pozdravljamo, vsi, mladi in stari, vsa beltinska fara!

In pozdravlja Vas še:

Rous Štefan
t. č. tajnik

Glavač Martin
predsednik

Pismo sina materi iz tujine.

Pismo sina iz tujine vsaka mati naj poslühne:

„Draga mamika, bod' pozdravljena, jočič prosim te ne pozabi me!
— Ne pozabi sinka svojega vu tujino ločenoga!“

„Ka valajo franki zlati, pesi, marke i dolari, vero že zgübibim, düšo pogübibim?
Sreča ka vala, če sem brez Boga?
— Ne pozabi sinka svoj'ga vu tujino ločenoga!“

„Zato prosi Mater Božo, k sebi jemli Bože Telo, vnookrat za mé!
Odpri mi srcé!
Vere materé naj svet ne požgé!
— Ne pozabi sinka svoj'ga vu tujino ločenoga!“ Srčen.

Politični pregled.

Domača.

Ustanovitev banovinskoga odbora J. R. Z. Preminočo nedelo so se zbrali v Ljubljani vsi predsedniki i podpredsedniki srezkih združenj stranke J. R. Z. tak tüdi zastopniki iz naše krajine. Zborovanja se je vdeležo tüdi notranji minister dr. Anton Korošec. Meo je govor, v šterom je podao delo vlade i njene naloge v bodočnosti. Težke dužnosti jo čakajo, ar je v zadnjih letaj pod JNS prišla že čistista do prepada. To pa najbole zato, ar se zakon ne spoštüvao. Celotisti, ki so zakone davali i bi je morali med narodom čüvati, so jih ne držali. Zato je zdaj pot do lepše bodočnosti v našoj državi edino pot zakonitosti. Zakoni se morajo do vseh vednako spelavati. Zakon je v državi nekaj svetoga, vsi brez izjeme se ga moramo držati, te de nam začnolose sijati lepše sunce. — Nato so bile volitve v banovinski odbor JRZ. Za predsednika je bio zvoljeni minister dr. Korošec, za podpredsednika minister dr. Krek, za tajnika dr. Kulovec, za blagajnika pa dr. Leskovar. Tak so vzeli stranko v našoj banovini v roke naši najboljši voditelji, ka nam jamči, da se bo stranka pri nas najlepše razvijala.

Sestanek županov lendavskoga sreza. Preminočo nedelo je poslanec dr. Klar vküp pozvao župane lendavskoga sreza, da bi jim podao zdajšnje politično stanje pri nas. Prišli so vsi župani, zün g. Muhoviča iz Orešja. Govorilo se je, kak bi v lendavskom srezu začnoli organizirati stranko JRZ. V dveh tjeđnaj naj bi se postavili krajevni odbori, po tom se pa zvoli okrajni odbor. V odbore se sprejemajo samo pošteni, zaneslivi kmetje. — G. poslanec dr. Klar je povdaro, da je položaj dr. Korošca v Beogradi dober, močen, da ma veliko reč, zato se zdaj brez skrbi i z vsov silov lahko vržemo v vreditev stranke, da tak podpremo delo našega voditelja dr. Korošca tüdi v lendavskom srezu.

„Nikoga nesmite nikaj poslüšati“ to je zdaj novi evangelij nešternih mačkovskih agitatorov. Bojijo se, da bi mogoče što zvedo, kelkokrat je eden ali drugi zmed njih zapreti bio, mogoče se tüdi bojijo, da bi što drugi našim lüdem odkrio vse tiste vnoge debele laži, štere tej nešternih agitatori trosijo med naše lüdi, zato so zdaj našim lüdem zapoved dali, da nikoga drügoga nesmijo poslüšati, kaj šteč bo što gučao, samo tisto smejo poslüšati ka bodo tej agitatori gučali.

Ka vse se skriva za Mačkovim kaputom. Slovenski časopisi pišejo, da se pod Mačkov kaput ščejo skriti že skoro vsi naši bivši demokratje, socialisti pa komunisti. To smo mi že tüdi povedali. Vsi tisti, šteri so dozda naše lüdi gülili v demokratkom kaputi se ščejo oblečti v Mačkov kaput, samo naj bi na kakši koli način pa lahko do vlade prišli. Neprioliko majo samo v tom, da lüdstvo vse te gospode, preoblečene zdaj v mačkovski kaput, pozna tüdi po obrazi.

Zvünešnja.

Taljanski vrhovni komandant odstavljeni. General de Bono, taljanski vrhovni komandant v Abesiniji, je bio nenadoma povišani v maršala, nato pa pozvani nazaj v Italijo, na njegovo mesto je pa imenüvani general Badoglio. Taljani v Rimi pravijo, da je general de Bono zato pozvani nazaj v Rim, ka je on vse to, ka njemi je bilo zapovedano na najlepši i najbogši način zvršo, Abesinci pa pravijo, da je general de Bono zato pozvani nazaj, ka se njemi je ne posrečilo premagati Abesincov. Abesinci pravijo, da Taljani ešče sploj ne vejo, ka je abesinski vojak i da prava bojna z Abesinci ešče komaj pride, nego te bi bilo boljše za Taljane, če bojne z Abesinci sploj ne bi začnoli.

Svarilen zgled.

Smrtna kazen za deco. V Sovjetskoj Rusiji se strašno vnožijo zločini med decov. Med decov so ne samo takši, ki kradnejo, norijo, ropajo, — celo morilci so med njimi. Ar napadajo in kolejo ljudi in tak resno ogrožajo red in varnost, so zdaj v Rusiji vpelali za mladoletne zločince, če so že prek 12 let stari, — smrtno kazen!

Ščista naravno! Drevo se spozna po sadi; ednako se sodi vzgoja po uspehih. In kakša je vzgoja dece v boljševiskoj Rusiji? Strašna, šatanska! Starišom jemlejo deco, gda so še ščista mali, vnožokrat že drugi den po rojstvu. „Vzgajajo“ jih v državnih zavodih v najbesnejšem sovraštvi do Boga, Cerkev in vere. In posledice? Strašna pokvarjenost tak, da ta deca ogrožajo življenje in imetje drugih ljudi. Zdaj jih oblasti na smrt obsojajo, vesijo in strelajo. Dvanajstletna nesrečna, zapelana, vničena deca!

Leta 1929. so sv. Oča Pij XI. v okrožnici „Od krščanske vzgoje mladine“ z globokov žalostjov omenili strašno usodo mladine v nesrečnoj Rusiji: „Na sveti je celo dežela (Rusija), v šteroj trgajo deco naravnost iz naročja družini, da bi jih potom vzgojili (ali bole istinsko povedano, pokvarili in zmaličili) v brezbožnih društvi in šolah v brezverstvi in sovraštvi po skrajnih komunističnih navukih; tak se ponavlja dnes istinski in še strašnejši pomor neudžne dečice.“

Zato pa opominajo sv. oča in rotijo vse dušne pastire in stariše pri Srci Jezusa Kristuša, da z vsemi sredstvi, z živov rečjov in spisi pospešujejo pravo vzgojo dece v svetom in dečinskem „strahi božem, začetki modrosti“; vej se spoštovanje oblasti trdno opira edinole na vero, brez štere nega ne reda, ne mira, ne sreče in blagostanja niti v družini niti v človeškoj družbi.“

Prav je meo bivši predsednik francoske republike M. Doumergue, gda je pravo: „Edino katoliška Cerkev nas more obvarovati, da ne spadnemo nazaj v barbarstvo, da v bestialnost, v živalsko podivjanost.“

Kaj pravijo k tomi oni naši gospodje, tudi iz naše Slov. krajine (hvala Bogi, da jih nega dosta), ki se navdušujejo za ruski „paradiž“?

Ali se zavedajo, da je komunizem, ki se odkrito bori za anarhijo in brezboštvo in se zoperstavlja vsakoj božoj in človeškoj postavi največja zabloda in zmota denešnjih dni in da

Slomšek — škof in preroditeo svojega naroda.

V tork, 26. novembra, je minolo ravno 135 let, kak se je narodo l. 1800 velki lavantinski škof Anton Martin Slomšek na Slomi pri Ponikvi. V duhovnika je bio posvečeni 1824. i škof lavantinski je postao 1846. Leta 1859. je preneseo sedež lavantinske škofije v Maribor. Vmro je 24. septembra 1862.

Služabnik božji Slomšek je bio pravi, svetniški škof i s takšim škofom, kak je bio on, bi se lahko ponasala vsakša škofija v katoličanskoj cerkvi. Bio je ponizen, skromen, a delaven i požrtvovalen Gospodov delavec. Resno se je trüdo, da bi postao vsem vse. Njegov namen i cil je bio: *versko i narodno* obnoviti, preroditi svoje ljudstvo. Želo je, da bi zagorela v srcaj njegovih vernikov živa vera. Zato je prijao tudi za pero i pisao jako lepe knjige, pune apoštolske gorečnosti i lübezni. Vnogo knjig je spisao tudi mladini, deklam i dečkom lepe molitvenike, ljudstvi pa krasno „Življenje svetnikov“. Vse z namenom, da bi poživo vero v svojih vernikih. Iz globine svojega pobožnoga srca prosil Slomšek Boga za vero svojemi ljudstvi. Vse njegovo delovanje: dušno-pastirsko i tudi prosvetno — šolsko je služilo tomi najviženejšemi cilu. Znao je Slomšek dobro, da je vera podlaga vsega zasebnoga i javnoga življenja.

Potrebno je to povdariti tudi dnes, kda temne sile rüšijo v Rusiji, Mehiki i v drugih državaj vero v Boga, za-

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Gančani. Zdao se je g. Šadl Ludvik, trgovec, veren naročnik Novin z gd. Guba Amalijov z Beltinec. Bog blagoslovi zakon.

Dolina. Pri nas je bilo gostüvanje preminočo nedelo pri Fehérovih. Pa se je zgodila velka nesreča. Plesali so. Bogar Štefan pleše s svojov ženov. Malo vinjeni zapovedava mužikašom, naj le vlečejo tak da vmrje. Nazadnje so le henjali. Bogar ide vö, ves razgreti i vöni vküp spadne. Hitro ga prenesejo domov, gde pa taki vmrje. Bogar je bio ovači pošten mož, pa itak bi lahko mislili na prst boži.

Melinci. Na mlini Žižek Jožefa iz G. Bistrice so se dvakrat müdili to-vaje i precu zrnja odnesli. Lakat kak so odprli so tudi nazaj zaprli, čeprav lakat ma posebni zapor.

Ali gor ali dol očale „M. Krajini“. V zadnjój številki najmre piše, da so v Tešanovci g. bana pozdravili g. Benko poslanec i predsednik občine. Drugoga ne omenja. Istina je pa, da ga je pozdravo tudi g. Bajlec, odv. pripravnik v imeni prosvetnoga društva akademskoga starešinstva i v imeni JRZ. — Pozdravo ga je tudi zastopnik gasilcov i šolski upravitelj. Nadale piše M. Krajina, da je g. bana iz lend. sreza sprevaljala

Razgled po katoličanskem sveti.

Amerika — Združene države. *Socialist — apoštol katoličanstva.* Židov David Goldstein je bio ognjeviti govornik na socialističnih i anarhističnih sestankih. Iskao je istino. Misló je, da jo najde v socializmu. A naskori je spoznao, da socializem rüši pravo, pravno življenje narodov. Spoznao je, da je socializem strup (čemer) za družino. Prestopo je v katoličansko

podkaple srečo posameznika, družin i cele države?!

Bodimo na straži, čuvajmo in — delajmo! Pa zavüpajmo! Tüdi te vihar zmote in hüdobije se bo polegeo; iz njega pa bo izšla sv. Cerkev kak zmagovalka, zato ar je Kristuš z njov. Kristuš pa zmaguje in vlada, Kristuš zapovedava. Z Njim pa zmagamo tudi mi; vej se s Kristušom borimo za pravo vzgojo mladine, za vero in svobodo vesti — in s tem gradimo temelje srečnejšoj bodočnosti našega naroda in cele države.

vüpanje v molitev, zakramente kak prazne izmišljotine i krščanski zakon kak nesmisel!

Slomšekovo srce je gorelo tudi v velkoj *lübezni do preprostoga slovenskoga naroda*, ki je bio jako zapuščeni i šteroga jezik je valao pri Nemcaj za nekaj menje vrednoga. Zato je delüvao tudi *narodno — prosvetno*. Slomšek je največji slovenski narodni büditeo. Ustanavljao je šole i sam je pisao knjige za nje. Zato ga po pravici lahko imenüjemo: *ustanovnika slovenske lüdske šole*. Znamenita je v tom pogledi Slomšekova knjiga: „Blaze in Nežica v nedeljski šoli“.

Pa ne je širo Slomšek izobrazbo samo med mladino, ne nego širo jo je tudi med ljudstvom. Srčna žela njegova je bila, da preskrbi Slovencom *dobre knjige*. Na njegovo želo se je zato ustanovila tudi nam dobro poznana *Mohorjeva družba*, ki je dozdej poslala med Slovence že več milijonov knjig.

Slomšek je bio velki predgar *lübezni do domače zemle*, domačega kraja. Kak lepo nam opisüje domovino: „Prva tvoja domovina je materinska ljuba dežela, preveseli kraj, kjer je stala tvoja zibelka, kjer si dete trgalo rožice in mladenič prvokrat lovil metulje. Tudi ptičica pozna svoje gnezdo, kako bi clovek pozabil na rojstni kraj. Vsak zeleni grič nas spominja veselih mladih dni, vsak potoček nam pripoveduje o srečnih, rajskih časih pretekla mladosti“. Da, nikdar naj v nas ne vgasne, posebno pa ne v naših izseljencih, lübezen do domačega, *slovenskoga kraja!*

„številna duhovščina“. Clovek bi mislo, da je je bilo bar za edno četo. A bili so samo trije. M. Krajina ali ne mela gor očalj i zato tak slabo vidila, ali je pa mela gor i so te očali bili pokvarjeni. Edno ali drugo.

Sv. Sebeščan. Naša fara je bila razpisana do 8. nov. Zglasto se nišče ne. Zato pa na želo mil. püšpeka pridejo k nam za dušnoga voditela g. Bejek Janoš, črensovski kaplan. Ar bogajo svojega višjega pastira pa prihajajo rešavat naše duše, jih bomo mi tembole lübili. Bog jih prinesi.

Črensovci. Na gostüvanji pri Horvat Števani, Lešnjeki so se dečki pod oknom posvadili i zrezali. Vavpatičovimi Tjaši je neštetni žile prezeao na roki i so ga mogli v sobočko bolnico spraviti. Ta grda navada, ka nepozvani hodijo pod okna, bi se mogla potom oblasti zatreti, ar se godi vnogo nesreče.

Če bi Vam što pravo, da Vam da 3000, 9000, 12.000 ali 18.000 dinarov, bi ga jako poslušali i ga pitali, kak je to mogoče. Mi Vam zagotovimo, da Vam „Karitas“ da omenjene i še druge zneske. Samo poslušajte, kak? Zavarte se pri njoj. Pri njoj se lahko zavarujete na stara leta. Lehko zavarujete pri njoj herbijo svoje dece. Lehko pa zavarujete pri njoj sebe i domače za slučaj smrti. Nikelko let bodete plačüvali sumo, štero leško sami določite, i kda preteče določena doba, ali v slučaj smrti, Vam „Karitas“ isplača določeno sumo. Pri „Karitas“ je več jezero lüdi omarvani i med njimi nega niednoga, šteromi bi bilo žao, Vsakši je zadovolen, ar zna, ka je „Karitas“ edno najboljših zavarovalnic. Obrnite se na zastopnike.

cerkev, tü je najšeo istino i mir i zdaj se čüdiva, kak morejo sploh biti na sveti lüdje, ki ne poznajo te božanske ustanove, Kristušove Cerkvi. Zato je skleno, da bo z vsov močjov glasov sveti katoličanski navuk. Začno je v Združenih državah svoje apoštolsko delo. Z avtomobilom se vozi okoli i po mestih prireja sestanke za vse lüdi brez razlike vere. Pa je ne sam pri tom deli. Lepo število sirmaških lüdi njemi pomaga. To so „katoličanski vojaki, ki branijo Kristuša.“ David Goldsteinovo delo jako lepo napredüje. Sam je dober govornik i navadno ma svoje govore na cesti. Z velkov reklamov zberé okoli sebi vnogo lüdi. Guči jako prepričevalno. Njemi je katoličanstvo nositelj prave istine i edina rešitev človeštva. Bostonski kardinal je blagoslovo njegovo delo. — Dosta inači, bolše bi bilo na sveti, če bi vsi katoličani stalno živeli v tom prepričanji, da je istina, resnica pri nas i če bi te vsigdar i vsepovsod ognjevito i neustrašeno branili svoje pravice!

Što pa lübi slovensko zemljo, lübi tudi *slovenski jezik*. Mogočno je brano Slomšek proti vsem našim narodnim sovražnikom pravice slovenskoga jezika. Slomšek vči:

„Ne sramuj se svojega ljudstva, ki je tvojeja naroda, i ne pozabi svojega jezika, ki te je naučila tvoja ljuba mati. Beseda materina je živo znamenje materine ljubezni; kdor to znamenje zataji, matere vreden ni“.

„Kdor svoj materinski jezik zavrze ter ga pozabi in zataji, je podoben zmedenemu pijancu, ki zlato v prah tepta in ne vé, koliko škodo si dela“.

Slomšek pravi, da je materinski jezik največji zaklad, ki smo ga dobili od svojih starišov! — Na to nikdar ne pozabimo!

Slomšek i naša krajina. Ali je vido kda Slomšek našo Slovensko krajino? Je! Kak spiritual (duhovni) vzgojiteo bogoslovcov v Celovci na Koroškem) je l. 1837. potüvao v počitnicaj prek Koroške, Kranjske na Hrvatsko, v Medjimurje i Spodnjo Štajersko. 18. septembra je šo Slomšek iz Štrigove proti Ljutomeri i dele k Velikoj Nedeli. Na bregi med Štrigovov i Razkrižom se je Slomšeki odpro krasen razgled na Mürsko polje, Panonsko ravnino i Müro, ki se vleče kak srebrna nit od Radgone proti Lendavi. Slomšek je te ózdelec vido našo Slovensko krajino, ki je bila šče te v vogrskoj državi. Ne si je te mislo, da bo on kda sveta lavantinski škof i da se ta pokrajina že za tretjega njego-

Moč milosti 25. augusta letošnjega leta sta bila v vikariati Bukoba v Afriki, ki je izročeni belim očetom (misijonarjem), posvečeniva dva domačiva duhovnika. Mati ednoga novomešnika je bila še poganka. Deci je dala vso svobodo glede vere, a ona se ne mogla odločiti za krščanstvo. Prvi den sinove nove meše pa je bil tudi den njene — smrti. „Katoliški misijoni“ 1935/6 št. 1—2, stran 25.

Sv. Jurij. Že več tjednov je naš g. provizor pripravljao našo deco na takzvano „recitirano mešo“, to je, da deca bar neštterne iste molitve molijo kak duhovnik pri oltari. V šoli pri verouki so bile probe, 2 krat na tjedna pa v cerkvi pri vsakdenejšoj meši. 10. novembra 1935, je pa bio den, ki bo morao biti zapisani z zlatimi črkami v kroniki (zgodovini) naše fare: pri velkoj meši ob 10 uri je g. provizor meo predgo od veličine svete meše: Bog je v staroj zavezij kaštigao lüdi s potopom, z ognjom i žveplom, kak to, da zdaj ne vniči ešče sveta, ki je mogoče dosta hüjši kak tedaršnji lüdje? Zato ne kaštiga, ar vsaki den moli prek 30.000 duhovnikov najsilnejšo molitev, sveto mešo; vsaki den zdigavajo kelihe najviše proti nebi, napunjene s krvjov samoga Sina božega. Nato je jako lepo razlagao sveto mešo, ki je našim čitatelom že znana iz obširne razlage v Marijinih listih preminočih let. Ob pol 11 vöri je sledila recitirana meša sama: pri „lüskom petji“, ki so ga deca spevala jako lepo, so pomagali tudi starejši; novo za nje je pa bilo, gda so čüli, kak njüva deca molijo mešne molitve pa kak s pesmov „Tebe ljubi moja duša“ — i „Mogočno se dviga, nam spev iz srca... Kristus kraljuj, v hostiji sveti nam gospoduj“ (eucharistična himna letošnjega lublanskoga kongresa) pristopajo h gospodnovomi stoli. Pohvaliti moramo deklice, ki so bole batrivo molile kak dečki. — Zanimivo je, da naša Slovenska krajina ne postavila niednoga takzvanoga „eucharističnoga križa“, ki smo jih videli na bregaj tam prek“, gda smo se pelali na kongres; pa zasadi mo v srcaj naše mladine“ žive eucharistične križe, naj lübijjo Gospodov beli krüh, ki je naša najmočnejša hrana za dušo i telo. — **Naši nemški verniki** so pa že drugo nedelo dobili knjižice „Lebe mit der Kirche“ (Zivi s Cerkvov!), ki jih izdava znani duhovnik Parcsch i ki razlagajo nedelso mešo za sledeči tjedna ka se tiče cerkvenih molitev. — Naj Bog bogato blagoslovi naše „liturgično gibanje“ i naj podeli, da se iz „goričkoga kota“ razširi na celo Slovensko krajino.

voga škofovskoga naslednika priklüča njegovoj škofiji i da njoj dá kda svetelko duhovniškoga naraščaja. S 1. decembrom 1923. je prišla Slov. krajina pod lavantinsko škofijo i je škof Andrej Karlin je bio njeni prvi apoštolski administrator.

Sam je Slomšek ne stopo na našo zemlo, pač pa je *njegovo delo segalo tudi k nam*. Leta 1842. je Slomšek izdao v Celji knjigo: „Blaze in Nežica v nedeljski šoli“. Že tri — pet let kesnej je izdao naš prekmurski pisateo Jožef Košič (rojen 9. okt. 1788. v Bel-tincih i vmro 26. decembra 1867. na Gornjem Seniki, kde je bio od 1829. plivanoš) v Körmendi knjigo „Zobrisani Sloven i Slovenka med Mürov i Rábov“, štere vzgojni del je Košič skoro do reči priredo po Slomšekovoj knjigi, Blaze in Nežica. „To dejstvo je najmočnejši i najvidnejši dokaz vpliva slovenske knjige z one strani Mure na prekmursko knjigo“. (Zbornik, str. 38.)

Pomen *Mohorjevih knjig*, ki so prvokrat šle v svet za l. 1852, i so k nam prišle obprvim že l. 1868, pa je izredno velki tudi za našo krajino. Od leta 1868—1919. je prišlo v Slovensko krajino do 54.000 Mohorjevih knjig! I ustanoviteo te družbe je bio Slomšek.

Slomšek je s svojim delom, kak vidimo, tudi preče vplivao na našo krajino. Bodimo zahvalni za to njegovo veliko delo za nas i ves slovenski narod i prosimo Boga, naj nam ga da za našega slovenskoga priprošnjika v nebesaj — to je, da bi naskori postano — svetnik!

Črensovci. Prosvetno društvo priredi dne 6. decembra večer ob 6. vori v Našem domu „Miklavžev večer“. Na sporede je lepa igra, po igri pa obdarivanje dece. Vsi, ki ščejo svojoj ali pa drugoj deci kakšni poseben dar poslati, ga naj oddajo dne 6. decembra do poldne v Našem domu. Vstopnina na „Miklavžev večer“ je prosta, prostovolni dani za kritje stroškov se pa hvaležno sprejmejo.

Črensovci. V nedelo dne 24. novembra so igrali igralci prostovolne gasilske čete iz Dolnje Bistrice v Našem domu igro „Črna žena“. Igra je bila preveč dolgočasna in v sebi ne mela nikšega čila. Neštérni igralci so igrali tudi preveč prisiljeno. Dobro so igrali: France, Zalka in Črna žena. Petje je bilo še precí dobro.

Divjaštvo. Po imenivanji novoga cestnoga odbora v Soboti se je zgodilo, da so neki divjaki tiste lepe cepike, štere so krasile naše banovinske ceste, na mestaj odrezali. To se najbolje vidi kre ceste Sobotna—Martjanci. Zaistino divjaštvo.

Knižnica Prosvetnoga društva v Beltincih posojuje kotrigam knjige po nedelaj i svetkaj predpoldnom od 9, popoldnevi pa od 3. vore naprej. Pridite po nje, odškodnina je mala.

Prosimo Črensovske fare dečke, šteri so hodili svoj čas v malo dvorano Našega doma, naj dajo uredništvu Mar. Lista na znanje, če znajo, što bi odneso klišee, ki so bili na stojali razvrščeni. Klišeeji so tista naprava, z štere se štampajo slike v M. List. Rabiti jih nišče ne more doma, kvara je pa na stotine dinarov napravo, ki je odneso. Klišeeji so bili ravno od Črensovske cerkve. Ki zna za kakši sled, naj nam ga naznani. Nikoga ne krvimo, samo prosimo, da se kvar poišče i povrne.

Občina Beltinci bo letos dosegla rekord. Pa pri kom? pri veselici, pa šče zraven koline. Neštérni naši gostilničari že majo pozvačine i ti majo precí dela, da nedelo za nedelov vkúp spravljajo goste na koline. Na prste bi lejko prečteli one nedele, gda ne bilo veselice. Vsak pameten človek se več čuduje tem gostim veselici i vprašuje, zakaj se davle dovolenje, zakaj se davle mladini priložnost na greh. Ali je že što pomislo na to, da se na kolina kole i mesari tudi duša mladine,

ali je že što pomislo na to, da oni, ki davle prilike, nosi tudi del odgovornosti za to, da se mladina skrbi za pejnze na nepošten način, v starišini škrinjaj pa tudi indri. Tudi preklinjanje, nečistost, pijančevanje itd. vse to je del odgovornosti onih, ki davlejo priložnosti. Zato malo več previdnosti.

Bogojina. Jako pametno delo se je pri nas skončalo. Odbor je skleno, da se nevarne farne štale poderejo i nove zozidajo i da se zgradi tudi novi plot okoli ograučka.

Tečaj za krojenje i šivanje, šteroga je dvatjedna vodila gd. Volfova iz Ljutomera, se je dokončao v Beltincih. Obiskavalo ga je 15—20 deklin.

Pa istino smo pisali. „Düševni list“ se obregavle v Novine, ka zakaj so prej že dvakrat pisale, ka je pri evangeličancaj bela küga razširjena, to je, ka nemajo teliko rojstev, kak bi lejko meli. To smo pisali od Slov. krajine i so nam sami evangeličanci pritrđili, ka je istina. Nikdar ne smo tajili, da toga betega ne bi bilo med Francozi. Med Nemci ga en čas ne bilo, zato so se močno razplodili, sledkar se je pa te beteg tak razpa-seo, ka je Hitler zakon skleno proti njemi. Novine so lani tudi naše evangeličanske gospode dühovnike prosile, naj njim pošlejo podatke, keliko rojstev je bilo po dühovnijaj. I niden ne vüpaó to včiniti. Rójstev je najmre premalo. Ta küga se zača tu pa tam tudi pri katoličancaj širiti, a Kristušova prava vera, štera drži preprečitev rojstva za vmor, z lehkotov ztrebi to kügo.

Turnišče. Sirotišnica Deteta Marije je pali narasla z ednov sirotov. Sprejela je dve leti staro dekličko iz Brezovice. — Ki ma občen, naj pomaga sirotišnici.

Beltinci. Prosvetno društvo si je vzelo v najem v gostilni Kreslinovoj dvorano i sobo za knižnico. Namerava naročiti tudi aparat za skioptične slike. Edno bi bilo najbolje žele i pri tom zaküpi, naj se plesne zabave ne bi vršile v gostilni.

Zadružni knjigovodski tečaj se bo vršo v Soboti v prostoraj Kmečke posojilnice od 10. do 14. dec. Predavanje se vrši predpoldnom od 8 do 12 i popoldne od 1 do 4 vore. Naj zadruge vdeležence prijavijo v Maribor na Zadružno zvezo, Miklošičeva ulica 2/l.

Od naših v tujini.

Kanič Matjaš piše. Bivši trgovec na Hotizi, Kanič Matjaš nam piše iz Blesmes — Chateon — Thierry v Franciji zanimive reči. Je z svojov gospov zaposlen v trgovini s perotninov i belicami. A nikaj ne küpuje trgovina, niti ednoga jajca niti ednoga piščeta. Te pitali, kak pa te trži? Tak, ka z mašini na jezere i jezere piščanec se zleže, zvali i ma trgovina vse doma, vse svoje. — Je sam tam z ženov, prvá postaja, kje so naši gornji ljudje zaposleni, je 20 km. oddaljen Chalcao, kje v cukornoj fabriki delajo po več mesecaj. Francozi naše delavce zato iščejo, ar so falejši kak domači.

Stiska je v Franciji ravnotak, kak doma, po licitaciji se tržijo imanja kak pri nas, brezposelnih je vsikdar več zato, ar so cene kmečkih pridelkov grozno spadnole, v trgovinaj je pa blago ostalo po staroj ceni. Prle je pšenice meter koštao 160—180 frankov, zdaj pa komaj 50 frankov.

Francozi, naj so kakšekoli politične pripadnosti, se zavedajo, da oni majo največ zlata i da oni vodijo svetovno politiko, zato so v sebe zalübleni, drüge pa ne štímajo, predvsem pa mrzijo Nemce. To poprek povedano.

S. Bethlehem. Desetletnico obstoja kat. šole so z velikov slovesnostjov obhajali naši ljudje. Šolo so zidali preč. g. Veron Klement, naš rojak, preč. g. Horvat Egidij pa obhajajo 10 letnico. Bog blagoslovi delovanje šole.

Pozdrav pošilajo Lackovič Te-rezija, Hotiza, iz Francije, uredniki Novin, celoj Slov. krajini, rojstnoj vesi Hotizi i vsem svojim domačim pa prijateljicam doma i v tujini. Naznanja, da Novine redno dobiva, se vsem zahvali za trüd, ki po njih čüvajo našo mladino v tujini i za novo leto naroči tudi Marijin List. Svoje pismo sklene z rečmi: „Z Bogom lübi slovenski kraj, Bog te živi vekomaj“. Škaper Agneš, Matjašovi, iz Francije, gračkim dühovnikom, ki se telko trüdiyo za zgüblene ovce, svojim starišom i celoj Matjaševskoj vesi; vsem žele več düševnoga veselja. Ona se veseli našim dobrim listom i se zahvaluje Materi Božoj za pomoč, ki jo deli mladini po dobrih listaj. Ferko Ludvig, Chambon, Francija, uredniki Novin s svojimi poznanci, ki so pred kratkim dospeli v Francijo.

Ali veš,

da imajo že na več ko 200 francoskih šolah deca ročno tiskarno: majhen tiskarski stroj, črkovnik (omaro za črke), dolgo vrsto črt, tiskarsko črnilo in drugo potrebno. Ko pridejo v šolo, pripovedujejo svoje dogodivščine. Najlepšo napišejo na tablo, nato pa v roke vrstomer, pinceto in „tiskajo“. Sprva so natisnili samo toliko izvodov, da je vsak učenec dobil enega. Delali so vsak dan, na koncu meseca so zvezali časopis „La Gerbe“ (= snop), ga razdelili med znance in poslali tudi drugim francoskim šolam. Ščasoma so opremili časopis tudi s svojimi slikami: leso in lino rez. „Šolskih knjig“ v teh šolah nimajo. Nekateri francoske šole imajo tudi gramafone, kino in kartoteko (na posameznih listih zapisano snov). (iz „Slovenca“)

Pod okni

Krasne rože cvetó:

bele, rdeče in vijolične, —

Mimo oken ljudje gredó:

duše čiste, goreče in spokornice . . .

Pošta.

Gomboc Jožef, Tešanovci. Tivadar plačao 10 Din. dužen ešče 5 Din. ar so polleta hodile ta Novine. V Francijo koštajo na 3 mesece 18 Din. na mesec 6 Din. Ficko Rudolf. Novine, ka so hodile v Sokolovac, stanejo 12 Din. 50 p. Prosim, da te peneze kempre pošlete.

K odaji je

restavracija na štok pri kolodvoru v M. Središči, Medjimurje. Pitajte v Središči hš. 189.

Prednost majo, ki majo vlogo v lendavskoj hranilnici.

Banque S. Baruch et Cie, 11. Rue Auber 11. Paris - 9 e.

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrši vse bančne posle najkolantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na nase čekovne račune Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66, Ned. Dienst; Luxembourg: št. 5967, Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice. 24-7

Truiba:

Pavlihove oslarije.

I.

Pavliha je bil od sileneumen in že od mladih nog se je tozadevno odlikoval.

„Sin!“ mu je neštétokrat dejala mati. „Ti si največji osel, kar sem jih kdaj videla!“ In čeprav je bila dobra gospa naravnost svetnica, se vendar ni nikdar obtožila v spovednici, da bi se kdaj bila zlagala svojemu sinu.

Ko so se drugi otroci igrali kako „hribovsko igro“, si je on, namesto da bi jo drugim, trgal obleko sam sebi, in se tolkel s tako silo po glavi, da je štel pri belem dnevu zvezde. Gospod župnik je radi tega večkrat dejal:

„Ta fant kaže peklenško nagnenje do samoumora, in pravi čudež bo, ako ne bo nekega dne spravil svoje družine v veliko nesrečo.“

„Pavliha je bil že postaven fant (toda zmeraj bolj neumen), ko je nekega dne še bolj dokazal, da se nagnenje, ki ga je pri njem opazil gospod župnik, ni zmajšalo, ampak povečalo.“

Gospod župnik, Pavliha in drugi sosedje so sedeli pod drevesom pred cerkvenimi vrati in čakali na čas svete maše. Kar pride mimo Mariča: bilo je to dekle šest prstov večje od navadne mere (navadno dekle meri pet čevljev). Nosila je na glavi vrč in pela:

„Ne bojim se smrti, tudi ako mi je zdaj umreti. Saj brez božje volje nihče ne umrje.“

„Take pešmi bi morali peti“, pravi gospod župnik — „ne pa take neslanosti, ki se jih naučite od zaljubljenecv!“

„Meni se pa zdi ta pesem velika

neumnost, če mi oprostite, gospod župnik!“ odgovori Pavliha.

„Kako to?“

„Ker pravi, da brez božje volje nihče ne more umreti.“

„Resnico govori!“

„Kako bi govorila resnico! . . . Če se na primer hočem jaz ubiti, se bom pa ubil, čeprav mi Bog tega ne bo dovolil.“

„Ne boš se ubil, če Bog noče, da bi se ubil!“

„Kaj nimam rok, da si poženem kroglo v možgane, če si enkrat vtepem to misel v glavo?“

„Molči, molči, bedak, in ne budali, kajti božja moč je nad vsem orožjem in nad vsemi rokami!“

„Kako pa potem to, da je nekaj, česar Bog ne more storiti?“

„Bogu je vse mogoče.“

„Glejte: Bog ne more sedaj storiti, da povem en primer, da se ne bi zgodilo, kar se je zgodilo.“

Toda mežnar je ta trenotek pozvonil k maši, in gospod župnik se je dvignil ter pohitel v cerkev, da se preobleče.

II.

Pavliha že ni imel več ne očeta ne matere niti psa, ki bi ga oblajal.

Stariši so mu zapustili hišo, res da staro, toda zelo veliko in napolnjeno z žitom, vinom, obleko, pohištvom, orodjem, in tudi s precejšnjo količino denarja. Toda Pavliha je lenaril, zapravljaj, počenjal budalosti ter zapravil vse, tako da je nazadnje imel le gole stene.

In razen tega se je še zaljubil v Maričo.

Nekega jutra vstane hudičevo razpoložen in začne takole modrovati: „Nimam več ne vina v kleti, ne žita v kašči, ne denarja v blagajni, in . . . odkrito povedano, prav nič se mi

ne ljubi delati! Kaj hudiča naj naredim, ko pa nimam ničesar, s čim bi se ubil! . . . Eh, tako hudo pa spet ni! Kamenje spodaj pod hišnim balkonom popolnoma zadostuje, da človek lahko pade nanj in si zlomi butico. Gospod župnik pravi, da se brez božje privoljenja nihče ne more ubiti. Bo videl zdajle gospod župnik, če bom šel jaz prosit Boga za dovoljenje, da skočim z balkona in si zlomin bučo. Kaj še, kaj še! En salto mortale (smrten skok), in rešen sem pomanjkanja in preziranj Mariče, ki mi nikdar ni hotela niti roke podati!“

In neumni Pavliha gre v sobo ter na ena! . . . dva! . . . tri! . . . skoči, budalo, preko balkona, ki je bil na stečaj odprt.

Toda poglejte, v tistem trenotku je šla spodaj pod balkonom Mariča. Ko vidi, da leti nekdo po zraku, razprostire svoje krepke roke in ujame v nje Pavliho.

Neumni Pavliha ni torej padel na kameniti tlak, ampak v roke dobrega dekleta, ki ga je ujela zelo nežno. Mislila je pač, da je radi nje naredil to oslarijo.

III.

Pavliha ni bil več zaljubljen v Maričo, ampak bil je že naravnost bedasto zatrapan. Nežnost namreč, s katero ga je ujela v roke, ko se je skušal znebiti glave, mu je zvezala srce.

Pavliha je torej trpel dvojno gorje: nič denarja in preveč ljubezni.

Radi tega je spet začel budaliti, kako bi storil konec svoji nesreči.

„Poglejmo“, pravi sam pri sebi, „na kak način najlažje izginem. Da skočim z balkona? Ne, saj sem videl, da ta skok ni zanesljiv. Da si z revolverjem razženem možgane? Prav tako ne, ker nimam revolverja, še manj pa denarja, da bi ga kupil. Da se

obesim na tram? Aha, aha! Našel sem, kar sem iskal.“

Vzame konopno vrv, najbrž zadnji predmet, ki se je ohranil od očetove zapuščine, jo dobro z lojem namaže, priveže en konec za tram, na drugem naredi zanko, stopi na stol, zadrigne zanko okoli vratu, brčne v stol in obuši vrteč se v zraku.

Pavliha je bil zelo debel (budalasti ljudje so sploh debeli — hvala Bogu!), in s svojo težo je tresel streho, kot da bi jo hotel podreti.

Kar nenadoma pa se tram zlomi, Pavliha pade na tla, z njim vred pa kos strehe z groznim kovinskim žvenketom, prav kakor da bi pobesnelo dvesto tisoč hudičev.

Pavliha je bil padel v nezavest. Toda ob tem žvenketu (bil je tak, da bi lahko obudil mrtvega) se je spet znašel. Gleda okoli sebe in vidi, da je vse stanovanje pokrito z zlatimi cekini iz časov Karla III.

Bilo je namreč tako: nad tramom se je nahajal ogromen zaklad. Tram se je s časom upognil, in vsa teža je zgrmela na tla ob priliki, ki se ji je ponudila. Čisto razumljivo! Minila so leta in leta, in nihče ni mislil na to, da bi razrešil tram ogromne teže.

Pavliha je nabasal s cekini blagajno, že dolgo časa popolnoma prazno. In ob misli, da se mu na vratu še poznajo sledovi vrvi, se je veselo oddahnil, prvič od onega časa, ko je zapravil zadnjo paro očetove dediščine.

„Zdaj bom pa bogataš, in radi tega me Mariča ne bo imela več za neumnega.“

Ali ste videli večjo nesramnost kakor predpostavljati, da si je z zlatom lahko pridobiti žensko ljubezen? Jaz pravim, da je Pavliha bleknil spet eno oslarijo! (Dale).